

BỘ TƯ PHÁP

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐỀ CƯƠNG
Luật tương trợ tư pháp về dân sự

Căn cứ Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013;
Quốc hội ban hành Luật tương trợ tư pháp về dân sự.

Chương I
NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG

Điều ... Phạm vi điều chỉnh

Luật tương trợ tư pháp về dân sự quy định nguyên tắc, thẩm quyền, trình tự, thủ tục thực hiện tương trợ tư pháp về dân sự và trách nhiệm của các cơ quan nhà nước Việt Nam trong hoạt động tương trợ tư pháp về dân sự.

Điều ... Đối tượng áp dụng

Luật này áp dụng đối với cơ quan, tổ chức, cá nhân Việt Nam, cơ quan, tổ chức, cá nhân nước ngoài có liên quan đến hoạt động tương trợ tư pháp về dân sự với Việt Nam.

Điều ... Giải thích từ ngữ

Giải thích các khái niệm: kế thừa quy định tại Điều 6 Luật tương trợ tư pháp năm 2007 và luật hóa quy định tại Điều 3 Thông tư liên tịch số 12/2016/TTLT- BTP-BNG-TANDTC ngày 19/10/2016 của Bộ Tư pháp, Bộ Ngoại giao, Tòa án nhân dân tối cao quy định về trình tự, thủ tục tương trợ tư pháp trong lĩnh vực dân sự (Thông tư liên tịch số 12)

Tương trợ tư pháp

Dân sự (bao gồm dân sự theo nghĩa rộng, ngoại trừ nội dung về hình sự)

Ủy thác tư pháp

Ủy thác tư pháp của Việt Nam

Ủy thác tư pháp của nước ngoài

Người có nghĩa vụ nộp chi phí thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam

Người có nghĩa vụ nộp chi phí thực hiện ủy thác tư pháp về dân sự của nước ngoài

Công ước Tổng đạt

Công ước Thu thập chứng cứ

Kênh tổng đạt chính

Kênh lãnh sự gián tiếp

Kênh ngoại giao gián tiếp

Kênh ngoại giao, lãnh sự trực tiếp

Chuyển giao yêu cầu tương trợ tư pháp theo phương thức điện tử

Tiếp nhận và chuyển yêu cầu tương trợ tư pháp theo phương thức điện tử

...(Một số thuật ngữ khác -nếu cần thiết)

Điều ... Áp dụng pháp luật

1. Tương trợ tư pháp được thực hiện theo quy định của Luật này; trường hợp Luật này không quy định thì áp dụng quy định của pháp luật tố tụng dân sự và các quy định khác của pháp luật Việt Nam có liên quan.

2. Việc áp dụng pháp luật nước ngoài chỉ được thực hiện theo quy định của điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên; **trường hợp chưa có điều ước quốc tế thì việc áp dụng pháp luật nước ngoài phải đáp ứng điều kiện:**

a. Có văn bản của cơ quan có thẩm quyền nước ngoài đề nghị áp dụng pháp luật của nước đó;

b. Hậu quả của việc áp dụng pháp luật nước ngoài không trái với các nguyên tắc cơ bản của pháp luật Việt Nam.

Điều ... Nguyên tắc tương trợ tư pháp

Kế thừa Điều 4 Luật tương trợ tư pháp năm 2007.

Tuy nhiên nội dung về áp dụng nguyên tắc có đi có lại được xây dựng theo hướng luật hóa quy định tại Điều 5 Thông tư liên tịch số 12:

Cơ quan có thẩm quyền Việt Nam có thể từ chối thực hiện tương trợ tư pháp về dân sự cho nước ngoài trên cơ sở nguyên tắc có đi có lại trong tương trợ tư pháp về dân sự giữa Việt Nam và nước ngoài khi có căn cứ cho thấy phía nước ngoài không thực hiện tương trợ tư pháp về dân sự cho Việt Nam.

(Thẩm quyền, trình tự, thủ tục xem xét từ chối thực hiện tương trợ tư pháp về dân sự cho nước ngoài có thể được quy định trong các điều khoản cụ thể hoặc cụ thể hóa ở văn bản dưới luật)

Điều ... Ngôn ngữ trong tương trợ tư pháp (những lưu ý về ngôn ngữ theo từng phương thức và theo từng kênh)

Kế thừa Điều 5 Luật tương trợ tư pháp năm 2007

Bổ sung quy định cụ thể về ngôn ngữ với biểu mẫu áp dụng theo Công ước tổng đạt và Công ước Thu thập chứng cứ

Điều ... Phạm vi tương trợ tư pháp về dân sự

Kế thừa Điều 10 Luật tương trợ tư pháp năm 2007 và bổ sung các quy định tương trợ tư pháp trong các vụ án hành chính

Điều ... Hợp pháp hóa lãnh sự và việc công nhận giấy tờ, tài liệu ủy thác tư pháp

Giấy tờ, tài liệu được miễn hợp pháp hóa lãnh sự trong trường hợp hồ sơ được gửi theo kênh trung ương Việt Nam và nước ngoài có điều ước quốc tế theo điều ước quốc tế mà Việt Nam và nước ngoài liên quan đều là thành viên, hoặc theo nguyên tắc có đi có lại.

2. Giấy tờ, tài liệu được chuyển giao trực tiếp hoặc qua đường ngoại giao giữa cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam và cơ quan có thẩm quyền của nước ngoài.

3. Giấy tờ, tài liệu được miễn chứng nhận lãnh sự, hợp pháp hóa lãnh sự theo quy định của pháp luật Việt Nam.

Điều ... Bảo vệ người làm chứng, người giám định (trường hợp triệu tập người làm chứng, người giám định)

Kế thừa Điều 8 Luật tương trợ tư pháp năm 2007 có chỉnh sửa bảo đảm khái quát

Chương II

THỰC HIỆN ỦY THÁC TƯ PHÁP CỦA VIỆT NAM

Chương này sẽ quy định việc lập hồ sơ của cơ quan có thẩm quyền trong nước để gửi ra nước ngoài

Điều ... Thẩm quyền yêu cầu ủy thác tư pháp của Việt Nam

Quy định rõ các cơ quan có thẩm quyền yêu cầu ủy thác tư pháp là các cơ quan:

Cơ quan có thẩm quyền yêu cầu ủy thác tư pháp của Việt Nam là Tòa án nhân dân tối cao; Tòa án nhân dân cấp cao; Tòa án nhân dân cấp tỉnh; Cơ quan thi hành án dân sự cấp tỉnh; Viện kiểm sát nhân dân tối cao; Viện kiểm sát nhân dân cấp cao; Viện kiểm sát nhân dân cấp tỉnh và các cơ quan, tổ chức có thẩm quyền khác theo quy định của pháp luật

Điều ... Hồ sơ ủy thác tư pháp của Việt Nam

Quy định rõ thành phần hồ sơ đối với mỗi phạm vi tương trợ tư pháp và theo các kênh khác nhau: tổng đạt, thu thập chứng cứ, triệu tập người làm chứng, người giám định (theo kênh ủy thác tư pháp: kênh Công ước tổng đạt, Công ước thu thập chứng cứ, theo hiệp định song phương và theo kênh ngoại giao trong trường hợp không có điều ước quốc tế)

Điều chỉnh về số lượng hồ sơ, việc gửi bản điện tử, việc trả kết quả điện tử từ nước ngoài...

Điều ... Thủ tục yêu cầu ủy thác tư pháp ra nước ngoài

Quy định rõ các bước lập và gửi hồ sơ, thời hạn gửi giữa các cơ quan khác nhau theo từng kênh ủy thác tư pháp, điều kiện hợp lệ của hồ sơ (theo phương thức thông thường)

Điều ... Thủ tục yêu cầu ủy thác tư pháp ra nước ngoài theo phương thức điện tử

Quy định rõ các bước lập và gửi hồ sơ, thời hạn gửi giữa các cơ quan khác nhau theo từng kênh ủy thác tư pháp, điều kiện hợp lệ của hồ sơ (theo phương thức điện tử)

Điều ... Trình tự, thủ tục nhận và gửi hồ sơ ủy thác tư pháp của Việt Nam qua Bộ Tư pháp

Lược hóa quy định Điều 13 Thông tư liên tịch số 12

Điều ... Trình tự, thủ tục nhận và gửi hồ sơ ủy thác tư pháp của Việt Nam tại Bộ Ngoại giao và cơ quan đại diện của Việt Nam ở nước ngoài

Lược hóa quy định Điều 14 Thông tư liên tịch số 12

Điều ... Thông báo kết quả, tiến độ thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam

Quy định việc thông báo kết quả thực hiện đối với ủy thác tư pháp thực hiện bằng bản giấy và thực hiện bằng phương thức điện tử.

Việc theo dõi và thông báo tiến độ thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam do các cơ quan có thẩm quyền theo dõi trên hệ thống phần mềm ủy thác tư pháp của Bộ Tư pháp (đã phân quyền truy cập cho các cơ quan lập hồ sơ)

Điều ... Giá trị pháp lý của kết quả được thực hiện tương trợ tư pháp theo phương thức điện tử

Quy định rõ giá trị pháp lý của kết quả thực hiện tương trợ tư pháp được thực hiện theo phương thức điện tử do cơ quan có thẩm quyền của nước ngoài thực hiện và chuyển trả cho Việt Nam.

Điều ... Xử lý kết quả ủy thác tư pháp tại các cơ quan có thẩm quyền yêu cầu ủy thác tư pháp của Việt Nam

Quy định này dẫn chiếu đến quy định của pháp luật tố tụng dân sự, tố tụng hành chính, thi hành án dân sự và pháp luật có liên quan trong cả hai trường hợp nhận được phản hồi từ nước ngoài và không nhận được từ nước ngoài.

Chương III

THỰC HIỆN ỦY THÁC TƯ PHÁP CỦA NƯỚC NGOÀI

Chương này quy định trách nhiệm của các cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam trong việc tiếp nhận và thực hiện yêu cầu của cơ quan có thẩm quyền của nước ngoài

Điều ... Thẩm quyền thực hiện ủy thác tư pháp của nước ngoài

Quy định rõ các cơ quan có thẩm quyền thực hiện ủy thác tư pháp của nước ngoài (như quy định tại Điều 17 Thông tư liên tịch số 12 hiện nay). Bổ sung thẩm quyền của đơn vị cung cấp dịch vụ công thực hiện chức năng tổng đạt văn bản của nước ngoài (có thể là thừa phát lại hoặc bưu điện);

Bộ trưởng Bộ Tư pháp chủ trì phối hợp với Bộ trưởng Bộ Ngoại giao và Chánh án Tòa án nhân dân tối cao quy định cụ thể về cơ chế lựa chọn, giám sát hoạt động, chế độ báo cáo hoạt động của đơn vị này.

Điều ... Trình tự, thủ tục nhận và thực hiện hồ sơ ủy thác tư pháp của nước ngoài tại Bộ Tư pháp

Luật hóa quy định tại Điều 19 và 20 Thông tư liên tịch số 12

Điều ... Trình tự, thủ tục nhận và thực hiện hồ sơ ủy thác tư pháp của nước ngoài tại Bộ Ngoại giao và cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài

Luật hóa quy định tại Điều 19 và 20 Thông tư liên tịch số 12

Điều ... Trình tự, thủ tục nhận và thực hiện hồ sơ ủy thác tư pháp của nước ngoài tại tòa án nhân dân và cơ quan thi hành án dân sự

Trường hợp các văn bản tổng đạt đã được giao cho các đơn vị cung cấp dịch vụ công thực hiện thì tòa án và cơ quan thi hành án dân sự chỉ thực hiện các hoạt động còn lại của tương trợ tư pháp về dân sự (lấy lời khai, cung cấp chứng cứ, triệu tập người làm chứng, người giám định)

Luật hóa quy định tại khoản 2 Điều 20 Thông tư liên tịch số 12

Điều ... Trình tự, thủ tục nhận và thực hiện hồ sơ ủy thác tư pháp của nước ngoài tại đơn vị ngoài nhà nước được lựa chọn thực hiện chức năng tổng đạt

Quy định rõ trình tự, thời hạn tiếp nhận, vào sổ, nhập dữ liệu và thực hiện hồ sơ ủy thác tư pháp của nước ngoài tại đơn vị ngoài nhà nước, thời hạn thông báo kết quả cho Bộ Tư pháp.

Chương IV

CHI PHÍ TRONG TƯƠNG TRỢ TƯ PHÁP VỀ DÂN SỰ

Điều ... Chi phí thực hiện ủy thác tư pháp về dân sự

1. Chi phí thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam bao gồm phí, lệ phí và chi phí thực tế phát sinh khi thực hiện ủy thác tư pháp theo quy định của pháp luật Việt Nam và pháp luật quốc gia liên quan.

2. Chi phí thực hiện tương trợ tư pháp về dân sự giữa Việt Nam và nước ngoài do nước yêu cầu chi trả, trừ trường hợp có thỏa thuận khác.

3. Cá nhân, tổ chức Việt Nam yêu cầu cơ quan nhà nước có thẩm quyền của Việt Nam giải quyết vụ việc dân sự làm phát sinh yêu cầu ủy thác tư pháp ra nước

ngoài thì phải trả chi phí theo quy định của Việt Nam và của nước được yêu cầu. Trong thời hạn mười ngày làm việc, trước ngày quyết định lập hồ sơ ủy thác tư pháp, cơ quan lập hồ sơ phải thông báo cho cá nhân, tổ chức về chi phí thực hiện ủy thác tư pháp. Hồ sơ ủy thác tư pháp chỉ được lập và gửi ra nước ngoài sau khi cá nhân, tổ chức đã nộp chi phí thực hiện ủy thác tư pháp theo quy định.

Điều ... Hỗ trợ phí, lệ phí thực hiện ủy thác tư pháp về dân sự

Công dân Việt Nam thuộc trường hợp được trợ giúp pháp lý thì có thể được xem xét hỗ trợ phí, lệ phí thực hiện ủy thác tư pháp.

Bộ trưởng Bộ Tư pháp chủ trì phối hợp với Bộ trưởng Bộ Ngoại giao và Chánh án Tòa án nhân dân tối cao quy định chi tiết đối tượng và trình tự thủ tục để được hỗ trợ phí, lệ phí.

Điều ... Thu, nộp chi phí thực tế thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam

Các chi phí thực tế phát sinh trong nước do người có nghĩa vụ nộp chi phí thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam thanh toán trực tiếp cho người cung cấp dịch vụ.

Đối với chi phí thực tế do cơ quan có thẩm quyền nước ngoài thu, quy định rõ:

- trường hợp chi phí thực tế đã xác định được theo quy định của phía nước ngoài tại thời điểm cơ quan có thẩm quyền yêu cầu ủy thác tư pháp của Việt Nam lập hồ sơ, cơ quan có thẩm quyền yêu cầu ủy thác tư pháp của Việt Nam thông báo người có nghĩa vụ nộp chi phí thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam thanh toán chi phí này với cơ quan có thẩm quyền nước ngoài phù hợp với quy định của pháp luật Việt Nam và pháp luật quốc gia liên quan.

- trường hợp chi phí thực tế chưa xác định được tại thời điểm cơ quan có thẩm quyền yêu cầu ủy thác tư pháp của Việt Nam lập hồ sơ, cơ quan có thẩm quyền yêu cầu ủy thác tư pháp của Việt Nam thông báo cho người có nghĩa vụ nộp chi phí thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam phải nộp tạm ứng 3 triệu đồng tại cơ quan thi hành án dân sự cấp tỉnh nơi cơ quan có thẩm quyền ủy thác tư pháp về dân sự của Việt Nam có trụ sở. Số tiền tạm ứng này được thanh toán cho chi phí thực tế theo yêu cầu của cơ quan có thẩm quyền nước ngoài và các chi phí phục vụ việc chuyển tiền ra nước ngoài do cơ quan thi hành án dân sự thực hiện.

Bộ trưởng Bộ Tư pháp chủ trì phối hợp với Bộ trưởng Bộ Ngoại giao và Chánh án Tòa án nhân dân tối cao quy định việc thu nộp chi phí thực tế thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam.

Điều ... Trình tự chuyển và thanh toán tạm ứng chi phí thực tế thực hiện ủy thác tư pháp của Việt Nam

Luật hóa quy định tại Điều 8 Thông tư liên tịch số 12

Bộ trưởng Bộ Tư pháp chủ trì phối hợp với Bộ trưởng Bộ Ngoại giao và Chánh án Tòa án nhân dân tối cao quy định chi tiết quy định tại điều này.

Điều ... Thu, nộp chi phí thực tế thực hiện ủy thác tư pháp của nước ngoài

Quy định nguyên tắc thu nộp chi phí thực tế tại cơ quan tiếp nhận hồ sơ

Bộ trưởng Bộ Tư pháp chủ trì phối hợp với Bộ trưởng Bộ Ngoại giao và Chánh án Tòa án nhân dân tối cao quy định chi tiết quy trình thủ tục thu nộp chi phí thực tế thực hiện ủy thác tư pháp của nước ngoài.

Chương V

TRÁCH NHIỆM CỦA CÁC CƠ QUAN LIÊN QUAN

Điều ... Trách nhiệm của Bộ Tư pháp

Quy định rõ trách nhiệm của Bộ Tư pháp với vai trò là cơ quan trung ương về tương trợ tư pháp trong lĩnh vực dân sự: lưu ý quy định trách nhiệm của Bộ Tư pháp trong việc theo dõi, quản lý tổ chức và hoạt động của đơn vị được chỉ định; trong việc xây dựng và vận hành phần mềm theo dõi hồ sơ ủy thác tư pháp về dân sự;

Điều ... Trách nhiệm của Bộ Ngoại giao

1. Phối hợp với các bộ, ngành có liên quan xem xét, quyết định áp dụng nguyên tắc có đi có lại trong quan hệ tương trợ tư pháp với nước hữu quan.

2. Đề xuất việc ký kết, gia nhập và thực hiện điều ước quốc tế về tương trợ tư pháp; kiến nghị sửa đổi, bổ sung và hoàn thiện pháp luật Việt Nam về tương trợ tư pháp.

Điều.... Trách nhiệm của Cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài

Phối hợp với Bộ Tư pháp thực hiện các nhiệm vụ trong lĩnh vực tương trợ tư pháp về dân sự theo những điều khoản nêu trên

Điều ... Trách nhiệm của Tòa án nhân dân tối cao

Phối hợp với Bộ Tư pháp, Bộ Ngoại giao thực hiện các nhiệm vụ trong lĩnh vực tương trợ tư pháp về dân sự theo những điều khoản nêu trên

Điều ... Trách nhiệm của cơ quan, tổ chức có thẩm quyền của Việt Nam trong hoạt động tương trợ tư pháp về dân sự

Phối hợp với Bộ Tư pháp, Bộ Ngoại giao và các cơ quan khác trong thực hiện các nhiệm vụ trong Luật, lập hồ sơ yêu cầu và/ hoặc thực hiện yêu cầu ủy thác tư pháp...

Chương V

ĐIỀU KHOẢN THI HÀNH

Điều ... Hiệu lực thi hành

Luật này có hiệu lực thi hành từ ngày ... tháng năm 2026.

Điều... Quy định chuyển tiếp

Đối với các yêu cầu tương trợ tư pháp được lập trước ngày Luật này có hiệu lực thì áp dụng quy định của Luật Tương trợ tư pháp năm 2007.

Luật này đã được Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam khoá XV, kỳ họp thứ ... thông qua ngày tháng ... năm 2025.